

ELIA TRANSMISSION BELGIUM

REGELS VOOR DE COMPENSATIE VAN KWARTIERONEVENWICHTEN

(hierna ook “Balanceringsregels” genoemd)

Versie voor publieke consultatie, 23/12/2021

Inhoud

TITEL 1	Algemene bepalingen	5
Artikel 1.	Voorwerp en toepassingsgebied	5
Artikel 2.	Publicatie en toepassing van de Balanceringsregels	5
Artikel 3.	Definities en interpretaties	5
TITEL 2	Balanceringsmiddelen	10
Artikel 4.	Lijst van balanceringsmiddelen	10
Artikel 5.	FCR	10
Artikel 6.	aFRR en Onbalansnetting	11
Artikel 7.	mFRR	11
Artikel 8.	Bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden	12
TITEL 3	Gebruik van de balanceringsmiddelen	12
Artikel 9.	Concept van de “merit order lijst”	12
Artikel 10.	Activering van FCR	13
Artikel 11.	Selectie en activering van aFRR-Energiebiedingen	13
Artikel 12.	Selectie en activering van mFRR-Energiebiedingen	15
Artikel 13.	Activering van bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden	17
TITEL 4	Impact van het gebruik van de balanceringsmiddelen op de onevenwichtstarieven	18
Artikel 14.	Algemeen	18
Artikel 15.	Bepaling van de Systeemonbalans	18
Artikel 16.	Bepaling van de Marginale Incrementele Prijs	19
Artikel 17.	Bepaling van de Marginale Decrementele Prijs	22
Artikel 18.	Regels voor de aangeboden prijs voor Energiebiedingen	24
TITEL 5	Publicatie van informatie	25
Artikel 19.	Publicatie op het platform van ENTSO-E	25
Artikel 20.	Publicatie op de website van Elia	25
TITEL 6	Rapportering en monitoring	26
Artikel 21.	Capaciteitsbiedingen	26
Artikel 22.	Secundaire markt	26
Artikel 23.	Energiebiedingen in het LFC-blok van Elia	27
Artikel 24.	IN-Platform en aFRR-Platform	28
Artikel 25.	Volumes balanceringsenergie geactiveerd voor het LFC-blok van Elia	28
Artikel 26.	Onbalansprijzen	29
Artikel 27.	Financiële monitoring van het balanceringsmechanisme	29
Artikel 28.	Monitoring van het gebruik van het mechanisme door de BRP's	30
TITEL 7	Slotbepalingen	31
Artikel 29.	Taal	31

DE BELGISCHE TRANSMISSIESYSTEEMBEHEERDER,

Overwegende hetgeen volgt:

- 1. Artikel 200 §1 van het Koninklijk Besluit van 22 april 2019 houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe (hierna “**Federaal Technisch Reglement**”) schrijft voor dat Elia Transmission Belgium nv (hierna “**Elia**”) een reeks marktregels voor de compensatie van de kwartieronevenwichten opstelt (hierna “**Balanceringsregels**”).*
- 2. De door Elia aan te kopen reservecapaciteit voor FCR wordt bepaald door alle Transmissienetbeheerders (hierna “**TNB’s**”) van de synchrone zone, in toepassing van artikel 153 van Verordening (EU) 2017/1485 van 2 augustus 2017 tot vaststelling van richtsnoeren betreffende het beheer van elektriciteitstransmissiesystemen (hierna “**SOGL**”) en gespecificeerd in de Operationele overeenkomst voor de synchrone zone (hierna “**SAOA**”).*
- 3. De Operationele overeenkomst voor het LFC-blok (hierna “**LFC BOA**”) zoals bedoeld in artikel 119 van SOGL bepaalt de dimensioneringsregels voor Frequentieherstelreserves of “**FRR**” (namelijk het totaal van aFRR en mFRR) en de methoden om te voldoen aan de verplichtingen voor de belasting-frequentieregeling in uitvoering van artikel 228 van het Federaal Technisch Reglement.*
- 4. Conform artikel 228 §3 van het Federaal Technisch Reglement ontwikkelt Elia een voorstel rond de methodologie om de volumes van de balanceringscapaciteit voor aFRR en mFRR te bepalen voor het LFC-blok van Elia (hierna “**LFC Means**”) en legt ze dit voor aan de CREG. De bepaling van de volumes van de balanceringscapaciteit houdt rekening met het volume van het delen van reserves en de niet-gecontracteerde balanceringsenergiebiedingen.*
- 5. Beslissing (B)2299 van de CREG van 9 december 2021 heeft Elia vrijgesteld van de verplichting om afzonderlijk opwaartse en neerwaartse balanceringscapaciteit aan te kopen voor aFRR, geformuleerd conform artikel 32(3) van Verordening (EU) 2017/2195 van de Commissie van 23 november 2017 tot vaststelling van richtsnoeren voor elektriciteitsbalancing (hierna “**EBGL**”). De vrijstelling werd verleend tot 15 december 2024.*
- 6. Artikel 145(4) van de SOGL beschrijft het proces van het automatische frequentieherstel om aFRR te activeren in het LFC-blok van Elia.*
- 7. Artikel 226 van het Federaal Technisch Reglement bepaalt het beschikbare opwaartse of neerwaartse vermogen dat aan Elia ter beschikking moet worden gesteld op elektriciteitsproductie-eenheden of asynchrone opslagparken van het type C of D (conform artikel 35 §2 en §4 van het Federaal Technisch Reglement) met een nominaal vermogen dat hoger is dan of gelijk is aan 25 MW. Artikel 226 van het Federaal Technisch Reglement bepaalt ook de vrijwillige deelname aan de*

balanceringsdiensten van andere elektriciteitsproductie-eenheden en opslagparken en van verbruikerseenheden.

8. *Artikelen 12 tot 12quinquies van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt (hierna “**Elektriciteitswet**”) bepalen de principes die het tariefvoorstel zal volgen.*
9. *Het tarief voor de handhaving en het herstel van het individuele evenwicht van de Evenwichtsverantwoordelijke (“**BRP**”) is opgenomen in het tariefvoorstel, conform artikelen 12 tot 12quinquies van de Elektriciteitswet.*
10. *De methodologie voor de harmonisering van de belangrijkste kenmerken van de onbalansverrekening overeenkomstig artikel 52(2), van de EBGL is vastgesteld in het ACER-besluit 18-2020 betreffende de methodologie voor de harmonisering van de onbalansverrekening.*
11. *De impact van de activering van de balanceringsreserves op de balanceringsperimeter(s) van de betrokken BRP’s wordt in het BRP-contract beschreven.*
12. *Volgens artikel 17 van Verordening (EU) 543/2013 van de Commissie van 14 juni 2013 betreffende de toezending en publicatie van gegevens inzake de elektriciteitsmarkten (hierna “**Transparantieverordening**”) moet elke TNB informatie over het LFC-blok van de TNB verstrekken aan ENTSO-E.*
13. *Artikel 12 van de EGBL schrijft voor dat elke TNB ten minste via het platform voor informatietransparantie van ENTSO-E informatie over de balanceringsdienst verstrekt.*
14. *Artikel 227 van het Federaal Technisch Reglement bepaalt dat Elia toezicht moet houden op de beschikbaarheid van balanceringsdiensten in het LFC-blok volgens artikel 163 van SOGL.*
15. *In het geval van verschillen en/of tegenstrijdigheden tussen de Balanceringsregels en een Europese en/of regionale methodologie die voortvloeit uit de EBGL en de Transparantieverordening, zal de laatste voorrang hebben.*

LEGT HET VOLGENDE TER GOEDKEURING VOOR AAN DE CREG:

TITEL 1   Algemene bepalingen

Artikel 1.   Voorwerp en toepassingsgebied

1. Conform artikel 200 §2 van het Federaal Technisch Reglement omvatten de onderliggende Balanceringsregels het volgende:
  - a. De lijst van de middelen die de TNB ter beschikking heeft en de gedetailleerde modaliteiten op grond waarvan hij deze gebruikt om het evenwicht van het LFC-blok te verzekeren, zoals beschreven in respectievelijk TITEL 2 en TITEL 3.
  - b. De mogelijke impact die het gebruik van balanceringsmiddelen kan hebben op de op de componenten van de tarieven die van toepassing zijn op de BRP's overeenkomstig de tarieven die opgesteld zijn volgens artikelen 12 tot en met 12quinquies van de Elektriciteitswet, zoals beschreven in TITEL 4.
  - c. De modaliteiten voor de tijdige publicatie van de relevante informatie voor het evenwicht van het LFC-blok, zoals beschreven in TITEL 5.
  - d. De modaliteiten voor het toezicht op de werking van de balanceringsmarkt en de opmaak van de gerelateerde rapporten voor de CREG, zoals beschreven in TITEL 6.
2. De Balanceringsregels beschrijven alleen het gebruik van de balanceringsmiddelen in het kader van de balancering van het LFC-blok van Elia. Het gebruik van dergelijke middelen in het kader van het congestiebeheer maakt geen deel uit van de Balanceringsregels.

Artikel 2.   Publicatie en toepassing van de Balanceringsregels

1. Na goedkeuring door de CREG zullen de Balanceringsregels in werking treden op de dag dat Elia voor de eerste keer een deelnemende TNB aan het aFRR-Platform wordt.
2. De Balanceringsregels zullen voor onbepaalde in werking treden.
3. Conform artikel 200 §1 van het Federaal Technisch Reglement zal Elia de Balanceringsregels publiceren na de goedkeuring door de CREG.
4. Conform artikel 200 §1 van het Federaal Technisch Reglement zullen alle toekomstige evoluties van de Balanceringsregels aan een openbare raadpleging worden onderworpen en zal het voorstel dat eruit volgt ter goedkeuring aan de CREG worden voorgelegd.

Artikel 3.   Definities en interpretaties

1. Behoudens een verdere specificatie met het oog op toepassing voor de doeleinden van de Balanceringsregels, zonder daarbij evenwel de bepalingen van openbare orde te miskennen, worden de begrippen gedefinieerd in de Elektriciteitswet, de elektriciteitsdecreten en/of -ordonnanties in verband met de organisatie van de elektriciteitsmarkt en/of de diverse toepasselijke Technische Reglementen en

netwerkcodes en richtsnoeren van de EU, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, ook voor de doeleinden van de Balanceringsregels begrepen in de zin van deze wettelijke of reglementaire definities.

2. In de Balanceringsregels geldt het volgende, tenzij de context anders bepaalt:

- Het enkelvoud geeft het meervoud aan en omgekeerd;
- Verwijzingen naar een geslacht omvatten alle andere geslachten;
- De inhoudsopgave, de titels en de koppen in deze Balanceringsregels worden slechts voor het gemak vermeld en hebben geen invloed op de interpretatie;
- De uitdrukking 'met inbegrip van' en haar variaties moeten zonder beperking worden begrepen;
- Elke verwijzing naar wetgeving, reglementen, richtlijnen, besluiten, instrumenten, codes of andere beschikkingen omvat al hun op dat ogenblik geldige wijzigingen, uitbreidingen of vernieuwingen.

3. Daarnaast zijn de volgende definities van toepassing voor doeleinden van de Balanceringsregels:

ACER	EU Agency for the Cooperation of Energy Regulators (Europees agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators);
aFRR tenuitvoerleggingskader (aFRR Implementation Framework) of "aFRR IF"	Het tenuitvoerleggingskader voor een Europees platform voor de uitwisseling van balanceringsenergie uit frequentieherstelreserves met automatische activering, cf. ACER Beslissing N°02/2020 van 24 januari 2020;
aFRR-Platform	Het Europees platform voor het uitwisselen van balanceringsenergie uit aFRR
aFRR Requested	Zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP aFRR;
aFRR Satisfied Demand	Het deel van de aFRR-vraag van Elia dat wordt gedekt door het aFRR-Platform. Dit bevat de vraag waaraan wordt voldaan door biedingen die moeten worden geactiveerd in het Belgische LFC-blok, met uitsluiting van het gedeelte van de vraag van Elia dat wordt gedekt door het IN-Platform. Deze waarde wordt uitgedrukt in MW;
"ACE" (Area Control Error, Zonale Regelfout)	Zoals gedefinieerd in artikel 3(19) van SOGL; voor het LFC-blok van Elia is de ACE gelijk aan de FRCE;
Frequentieherstelreserve met automatische activering	Zoals gedefinieerd in artikel 3(99) van SOGL;

(Automatic Frequency Restoration Reserve) of "aFRR"	
Balanceringsdiensten	Zoals gedefinieerd in artikel 2(3) van EBGL;
Evenwichtsverantwoordelijke of "BRP" (Balancing Responsible Party)	Zoals gedefinieerd in artikel 2(7) van EBGL en vermeld in het register van Balanceringsverantwoordelijken;
BRP-contract	Het contract tussen Elia en de BRP conform artikelen 219 en 220 van het Federaal Technisch Reglement;
Aanbieder van balanceringsdiensten Of "BSP (Balancing Service Provider)	Zoals gedefinieerd in artikel 2(6) van EBGL;
Tijdseenheid van de capaciteitscontractering of "CCTU" (Capacity Contracting Time Unit)	Zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP FCR, artikel II.1 van de T&C BSP aFRR en artikel II.1 van de T&C BSP mFRR;
Grensoverschrijdende marginale prijs of "CBMP" (Cross-Border Marginal Price)	Zoals bedoeld in de Methodologie voor de prijsbepaling van balanceringsenergie en zoneoverschrijdende capaciteit die wordt gebruikt voor de uitwisseling van balanceringsenergie of voor het beheer van het onbalansnettingsproces;
CREG	De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, zijnde de Belgische federale regulator;
Leveringspunten DP _{PG}	Zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP FCR, artikel II.1 van de T&C BSP aFRR en artikel II.1 van de T&C BSP mFRR;
Elektriciteitswet	De Belgische wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, "Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, B.S. 11.05.1999", zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
Energiebieding	Een combinatie van een volume (in MW) en een prijs (in €/MWh), die bij Elia is ingediend voor activering;

ENTSO-E	European Network of Transmission System Operators for Electricity (Europees netwerk van transmissienetbeheerders voor elektriciteit);
Federaal Technisch Reglement	Het Koninklijk Besluit van 22 april 2019, houdende een technisch reglement voor het beheer van het transmissienet van elektriciteit en de toegang ertoe, zoals van tijd tot tijd gewijzigd;
Frequentiebegrenzingsreserve of "FCR" (Frequency Containment Reserves)	Zoals gedefinieerd in artikel 3(6) van SOGL;
Frequentieherstelreserves of "FRR" (Frequency Restoration Reserves)	Zoals gedefinieerd in artikel 3(7) van SOGL;
Onbalansnetting	Zoals gedefinieerd in artikel 2(40) van EBGL;
Onbalansprijs	Zoals gedefinieerd in artikel 2(12) van EBGL;
Onbalansnetting Tenuitvoerleggingskader of "IN IF" (Imbalance Netting Implementation Framework)	Het tenuitvoerleggingskader voor een Europees platform voor onbalansnetting, cf. ACER Beslissing N°13/2020 van 24 juni 2020;
IN-Platform	Het Europees platform voor onbalansnetting;
Belasting-frequentieregelzone of "LFC area" (load frequency control area)	Zoals gedefinieerd in artikel 3(12) van SOGL;
LFC BOA	Operationele overeenkomst voor het LFC-blok van Elia (LFC Block Operational Agreement) conform artikel 119 van SOGL;
LFC Means	Een door de CREG goedgekeurd document dat de methodologie beschrijft voor de bepaling van de volumes aan balanceringscapaciteit voor aFRR en mFRR voor het LFC-blok van Elia, volgens artikel 228 §3 van het Federaal Technisch Reglement;
Belasting-frequentieregelblok (Load Frequency Control Block) of "LFC-blok"	Zoals gedefinieerd in artikel 3(18) van SOGL;
Lokale merit order lijst of "LMOL" (Local Merit Order List)	Een lijst van in het LFC-blok van Elia beschikbare biedingen voor balanceringsenergie, gesorteerd in List)

	volgorde van hun biedprijs, die wordt gebruikt voor de activering van die biedingen;
Frequentieherstelreserve met manuele activering (Automatic Frequency Restoration Reserve) of "mFRR"	Frequentieherstelreserve (FRR) zoals gedefinieerd in artikel 3(7) van SOGL die manueel kan worden geactiveerd;
mFRR Flex	Het mFRR-capaciteitsproduct dat wordt gekenmerkt door een beperkte activeringstijd en een neutralisatietijd tussen twee opeenvolgende activeringen, zoals beschreven in de T&C BSP mFRR;
mFRR Requested	Zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP aFRR;
mFRR Standard	Het mFRR-capaciteitsproduct dat wordt gekenmerkt door een onbeperkte activeringstijd en geen neutralisatietijd, zoals beschreven in de T&C BSP mFRR;
Optimalisatiecyclus Of "OC" (Optimisation Cycle)	Een optimalisatiecyclus van de AOF (Activation Optimisation Function) van het aFRR-Platform en van het IN-Platform;
Deelnemende TNB	Zoals gedefinieerd in artikel 2(1)(m) van aFRR IF;
Reservetype	Een type actieve vermogensreserve zoals gedefinieerd in artikel 3(16) van SOGL, opgenomen in de lijst van balanceringsmiddelen in Artikel 4;
Systeemonbalans	Zoals gedefinieerd in Artikel 15(1), in overeenstemming met ISH;
Technische Eenheid	Een installatie die is aangesloten in het LFC-blok van Elia;
Modaliteiten en Voorwaarden voor de Programma-Agent of "T&C SA" (Terms and Conditions for the Scheduling Agent)	Modaliteiten en Voorwaarden voor de Programma-Agent, in overeenstemming met artikel 249 van het Federaal Technisch Reglement, dat de informatie-uitwisseling regelt tussen de Programma-Agent en Elia met betrekking tot de actieve vermogensschema's (Daily Schedules) van Technische Eenheden en mogelijke wijzigingen daarvan;
Time Step	Zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP aFRR. De duur van een Time Step is 4 seconden;

Transparantieverordening	Verordening EU 543/2013 van 14 juni 2013 betreffende de toezending en publicatie van gegevens inzake de elektriciteitsmarkten en houdende wijziging van bijlage I bij Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad;
Voorwaarden voor de Aanbieders van Balanceringsdiensten of "T&C BSP"	De voorwaarden voor aanbieders van Balanceringsdiensten overeenkomstig artikel 18 van de EBGL;
Eenheid met Technische Beperkingen	Een Technische Eenheid volgens artikel 226 §1 van het Federaal Technisch Reglement die niet via het FRR-proces kan worden geactiveerd;
Waarde van vermeden activering of "VoAA" (Value of Avoided Activation)	De VoAA in een bepaalde richting komt overeen met de eerste aFRR-energiebieding in de LMOL die beschikbaar is voor regeling in die richting.

TITEL 2 Balanceringsmiddelen

Artikel 4. Lijst van balanceringsmiddelen

1. De balanceringsmiddelen waarover Elia beschikt om het evenwicht van het LFC-blok van Elia te verzekeren, zijn:
  - a. Frequentiebegrenzingsreserve;
  - b. Frequentieherstelreserve met automatische activering, met inbegrip van Onbalansnetting via het IN-platform en aFRR-uitwisseling via het aFRR-platform;
  - c. Frequentieherstelreserve met manuele activering, met inbegrip van overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR tussen TNB's.

Artikel 5. FCR

1. De voorwaarden voor FCR-producten worden beschreven in de T&C BSP FCR.
2. Volgens artikel 163 §2 en bijlage VI van SOGL moeten alle TNB's betrokken bij de uitwisseling van FCR binnen een synchrone zone verzekeren dat ten minste 30% van hun totale gecombineerde initiële FCR-verplichtingen fysiek wordt geleverd binnen hun LFC-blok, wat betekent dat maximaal 70% van hun initiële FCR-verplichtingen fysiek kan worden geleverd buiten het LFC-blok van Elia. Rekening houdend met deze door SOGL opgelegde beperking neemt Elia deel aan de Regelleistung-dienst voor de aankoop van FCR.

Artikel 6. aFRR en Onbalansnetting

1. De voorwaarden voor aFRR-producten worden beschreven in de T&C BSP aFRR.
2. Elia activeert gecontracteerde en niet-gecontracteerde aFRR volgens Artikel 11.
3. Als deelnemende TNB aan het IN-Platform, voert Elia het proces voor Onbalansnetting uit overeenkomstig artikel 22(5) van EBGL.
  - a. Artikel 146(1) van SOGL bepaalt dat de regeldoelstelling van het Onbalansnettingsproces gericht is op het verminderen van de hoeveelheid simultaan tegengestelde FRR-activeringen van de verschillende Deelnemende TNB's door middel van Onbalansnetting-vermogensuitwisseling.
  - b. Volgens artikel 22(3) van EBGL omvat het IN IF de minimale inhoud voor het Europese platform voor het proces van Onbalansnetting.
4. Als deelnemende TNB aan het aFRR-Platform, voert Elia het proces voor grensoverschrijdende activering van balanceringsenergie uit aFRR uit, overeenkomstig artikel 21(6) van EBGL.
  - a. Artikel 147(1) van SOGL bepaalt dat de regeldoelstelling van het activeringsproces voor grensoverschrijdende FRR erop gericht is een TNB in staat te stellen het frequentieherstelproces uit te voeren door middel van de uitwisseling van frequentieherstelvermogen tussen LFC-zones.
  - b. Volgens artikel 21(3) van EBGL omvat het aFRR IF de minimale inhoud voor het Europese platform voor uitwisseling van balanceringsenergie uit aFRR.
  - c. Er dient te worden opgemerkt dat het aFRR-Platform het IN-Platform volledig zal vervangen wanneer alle Deelnemende TNB's van het IN-Platform Deelnemende TNB's van het aFRR-Platform worden.
5. De impact op de Onbalansprijs van de activeringen van gecontracteerde of niet-gecontracteerde aFRR of Onbalansnetting wordt beschreven in TITEL 4.

Artikel 7. mFRR

1. De voorwaarden voor mFRR-producten worden beschreven in de T&C BSP mFRR.
2. Elia kan met naburige TNB's contracten afsluiten voor de uitwisseling van energie voor de regeling in zowel de positieve als negatieve richting van het LFC-blok van Elia.
  - a. De beschikbaarheid van mFRR in de vorm van deze contracten verloopt op bilaterale, symmetrische en vrijwillige basis tussen Elia en de naburige TNB's. Met dit kader faciliteert Elia de uitwisseling van reserves. De beschikbaarheid van de overeenkomstige mFRR-reserves wordt niet vergoed en is niet gegarandeerd.

- b. Wanneer Elia op verzoek van naburige TNB's mFRR-Energiebiedingen activeert, worden de mFRR-Energiebiedingen verrekend volgens de in de T&C BSP mFRR beschreven modaliteiten.
  - c. De prijs en het verrekeningsproces tussen de betrokken TNB's van de geactiveerde energie in de context van de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR worden bilateraal overeengekomen tussen Elia en de relevante TNB.
3. Elia activeert gecontracteerde en niet-gecontracteerde mFRR en de via uitwisselingsovereenkomsten beschikbare mFRR overeenkomstig Artikel 12.
4. De impact op de Onbalansprijs van de activeringen van gecontracteerde of niet-gecontracteerde mFRR of de activering van overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR op verzoek van Elia wordt beschreven in TITEL 4.

Artikel 8. Bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden

1. In uitzonderlijke omstandigheden en in naleving van Artikel 13, kan Elia bijkomende middelen gebruiken, zoals beschreven in §2 en §0.
2. Eenheden met Technische Beperkingen
  - a. Overeenkomstig artikel 7(2) van de LFC BOA kan Elia, in uitzonderlijke omstandigheden, reserve-leverende eenheden of reserve-leverende groepen activeren die niet via de FRR-processen kunnen worden geactiveerd (hierna "Eenheden met Technische Beperkingen"), via een afzonderlijke maatregel zoals beschreven in Artikel 13(1).
  - b. Elia gebruikt Eenheden met Technische Beperkingen die, in toepassing van artikel 226 §1 van het Federaal Technisch Reglement, het resterende beschikbare actieve vermogen ter beschikking stellen van Elia (namelijk alle elektriciteitsproductie-eenheden en asynchrone opslagparken met een nominaal vermogen van 25 MW of meer, ongeacht hun responsiviteit volgens de vereisten van de balanceringsproducten).
  - c. De activering van Eenheden met Technische Beperkingen voor balanceringsdoeleinden wordt verrekend volgens de modaliteiten van de T&C SA.

TITEL 3 Gebruik van de balanceringsmiddelen

Artikel 9. Concept van de "merit order lijst"

1. Per kwartier kunnen de Energiebiedingen in het LFC-blok van Elia per Reservetype voor aFRR en voor mFRR door Elia worden geselecteerd voor activatie op basis van het concept van een "lokale merit order lijst" ("LMOL") per richting, met een rangschikking van de Energiebiedingen van de laagste naar de hoogste activatieprijs in de positieve richting en

van de hoogste naar de laagste activatieprijs in de negatieve richting en volgens de regels die in Artikel 11 worden uiteengezet voor aFRR-Energiebiedingen en in Artikel 12 voor mFRR-Energiebiedingen.

Artikel 10. Activering van FCR

1. FCR wordt automatisch geactiveerd op basis van de frequentieafwijking ten opzichte van 50 Hz. Bijgevolg worden alle BSP's die FCR leveren tegelijkertijd geactiveerd, in verhouding met de frequentieafwijking volgens de T&C BSP FCR.

Artikel 11. Selectie en activering van aFRR-Energiebiedingen

1. Elk kwartier, voorafgaand aan het opstellen van de LMOLs voor de aFRR-Energiebiedingen zoals beschreven in Artikel 9, kan Elia de risico's voor de veiligheid van het net in rekening brengen en kan Elia aFRR-Energiebieding(en) niet-beschikbaar verklaren voor activering zoals beschreven in de T&C BSP aFRR. aFRR-Energiebiedingen die niet-beschikbaar zijn verklaard worden als zodanig gemarkeerd in de LMOLs.
2. Elk kwartier worden de LMOLs voor het betreffende kwartier en de volgende 95 kwartieren door Elia naar de aFRR-regelaar gestuurd, die de LMOLs voor de eerste 95 kwartieren overschrijft en de 2 nieuwe LMOLs toevoegt voor het 96ste kwartier in de aFRR-regelaar.
3. Elk kwartier verstuurt Elia de 2 LMOL's naar het aFRR-Platform. Op basis van de LMOL's die van elke Deelnemende TNB worden ontvangen, genereert het aFRR-Platform een "common merit order list" ("CMOL") voor elke richting, die wordt gebruikt om de aFRR-activeringen onder deze TNB's te optimaliseren.
4. In real time wordt de aFRR-vraag van elke Deelnemende TNB continu gerapporteerd aan het aFRR-Platform en aan het IN-Platform, die na elke Optimalisatiecyclus van de platforms correctiesignalen terugsturen naar de respectieve TNB's. Deze correctiesignalen worden in aanmerking genomen in de input van de aFRR-regelaars. Op die manier:
  - a. wordt de tegengestelde activering van aFRR-balanceringsenergie vermeden en wordt derhalve het gebruik van aFRR geoptimaliseerd;
  - b. worden de beschikbare aFRR-Energiebiedingen met de laagste prijs voor positieve activering (met de hoogste prijs voor negatieve activering) geselecteerd door het aFRR-Platform en derhalve worden de kosten van activeringen geoptimaliseerd.
5. Op basis hiervan wordt aFRR in het LFC-blok van Elia geactiveerd volgens artikel 145(4) van SOGL en in overeenstemming met wat volgt:
  - a. De aFRR-regelaar bepaalt de globale regeldoelstelling en selecteert, volgens een merit order activeringsmechanisme gebaseerd op de MOL zoals gedefinieerd in Artikel 9, elk Time Step de aFRR-Energiebiedingen die moeten worden

geactiveerd en de regeldoelstelling (nl. het geselecteerde volume) per aFRR-Energiebieding.

- b. Elk Time Step berekent de aFRR-regelaar het te activeren volume per aFRR-Energiebieding (nl. de aFRR Requested per bieding). Deze berekening is gebaseerd op de aFRR-Energiebiedingen die geselecteerd zijn door Elia's aFRR-regelaar, de regeldoelstelling per aFRR-Energiebieding, de koppeling tussen aFRR-Energiebiedingen, de positieve en negatieve regelsnelheid van de aFRR-Energiebiedingen en het te activeren volume van de aFRR-Energiebiedingen tijdens het vorige Time Step, zoals beschreven in de T&C BSP aFRR.
  - c. In het geval dat Elia is losgekoppeld van het aFRR-Platform, zal het corresponderende correctiesignaal gelijk zijn aan OMW en zal de volgende fallback procedure worden gebruikt:
    - i. Elia past een volumecap toe door de LMOL's (gecreëerd zoals beschreven in artikel 9) te beperken tot de eerst beschikbare aFRR-Energiebiedingen tot het niveau van het gecontracteerde volume, zoals gedefinieerd in de LFC Means.
    - ii. aFRR wordt nog steeds geactiveerd overeenkomstig de §5.a en 5.b.
    - iii. Indien mogelijk zal Elia nog steeds deelnemen aan het Onbalansnettingsproces.
  - d. Indien de situatie zoals beschreven in paragrafen 5.a en 5.b wegens technische beperkingen niet kan worden gevolgd, zal men de volgende fallback procedure bestaande uit drie stappen gebruiken:
    - i. Elia koppelt zich los van het aFRR-Platform. Indien mogelijk zal Elia nog steeds deelnemen aan het Onbalansnettingsproces.
    - ii. Elia past een volumecap toe door de LMOL's (gecreëerd zoals beschreven in artikel 9) te beperken tot de eerst beschikbare aFRR-Energiebiedingen tot het niveau van het gecontracteerde volume, zoals gedefinieerd in de LFC Means.
    - iii. De aFRR-regelaar bepaalt elke Time Step het te activeren volume per BSP volgens een pro-rata mechanisme gebaseerd op de geselecteerde aFRR-Energiebiedingen (cf. vorige stap). Het te activeren volume per BSP is gebaseerd op de regeldoelstelling van de BSP, de link tussen aFRR-Energiebiedingen, de positieve en negatieve regelsnelheid van de aFRR-Energiebiedingen en het te activeren volume van de aFRR-Energiebiedingen tijdens de vorige Time Step, zoals beschreven in de T&C BSP aFRR.
6. Indien Elia de MOL niet tijdig naar de aFRR-regelaar kan sturen, zal Elia de aFRR-Energiebiedingen activeren volgens de laatste beschikbare informatie in de aFRR-regelaar.

Indien voor het betreffende kwartier geen informatie beschikbaar is, gebruikt de aFRR-regelaar de informatie van het laatste beschikbare kwartier (cf. §1).

7. In de situatie zoals beschreven in §6, zal Elia een ex-post correctie uitvoeren van de selectie van de aFRR-Energiebiedingen en het geactiveerde volume per aFRR-Energiebieding (gebaseerd op de door de BSP op het biedplatform verstrekte informatie) voor het verrekeningsproces dat wordt beschreven in de T&C BSP aFRR.

Artikel 12. Selectie en activering van mFRR-Energiebiedingen

1. Elia zal in het algemeen de noodzaak analyseren van een mogelijke activering van mFRR volgens artikel 145(5) van SOGL en afhankelijk van de Systeemonbalans van het LFC-blok van Elia van ten minste de laatste 10 minuten en het niveau van geactiveerde aFRR. Bijvoorbeeld afhankelijk van de Systeemonbalansen, kan Elia mFRR-Energiebiedingen activeren om zo, de ACE binnen een aanvaardbaar bereik te houden en/of om aFRR te verlichten in het geval van saturatie (i.e. volledige activatie van beschikbaar aFRR volume).
2. De noodzaak om mFRR te activeren, zoals bedoeld in §1, wordt bepaald door Elia op basis van de Systeemonbalans van het LFC-blok van Elia, rekening houdend met alle relevante gegevens zoals de productie, fouten bij de voorspelling van de belasting, fouten bij de voorspelling van de productie van hernieuwbare energie, variaties van grensoverschrijdende energie-uitwisselingen voor de relevante periodes, afhankelijk van de situatie, de aFRR-volumes die voor het lopende en het volgende kwartier beschikbaar zijn en de verwachte reactie van de BRP in de context van reactief balanceren.
3. Wanneer nodig en beschikbaar, wordt mFRR geactiveerd in de onderstaande volgorde en volgens de onderstaande regels:
  - a. Elia activeert niet-gecontracteerde mFRR-Energiebiedingen en mFRR-Energiebiedingen gecontracteerd als mFRR Standard volgens een technisch-economisch merit order activeringsmechanisme, met andere woorden op basis van de in Artikel 9 gedefinieerde economische LMOL, waarbij ook rekening wordt gehouden met de technische kenmerken van de mFRR-Energiebiedingen zoals gedefinieerd in de T&C BSP mFRR.
  - b. In het geval van een uitputting van de mFRR-middelen in §1, activeert Elia mFRR-Energiebiedingen gecontracteerd als mFRR Flex volgens een technisch-economisch merit order activeringsmechanisme, met andere woorden op basis van de in Artikel 9 gedefinieerde economische LMOL, waarbij ook rekening wordt gehouden met de technische kenmerken van de mFRR-Energiebiedingen zoals gedefinieerd in de T&C BSP mFRR.
  - c. In het geval van een uitputting van de mFRR-middelen in §b, activeert Elia de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR.

4. In het geval van een mFRR-Energiebieding met betrekking tot een aan de T&C SA onderworpen Technische Eenheid die stilligt, worden de opstartkosten van de eenheid opgenomen in de activeringsprijs die wordt gebruikt voor het opstellen van de LMOL voor de activeringen zoals beschreven in §3(a) en §3(b), en dit uitsluitend voor het eerste kwartier van de activering. In dat geval wordt de activeringsprijs, uitgedrukt in €/MWh, als volgt berekend:

$$\text{Activeringsprijs} = \text{mFRR-biedprijs} + ([\text{opstartkosten} / P_{\text{max}}] * x)$$

Waarbij:

- mFRR-biedprijs: de prijs van de mFRR-Energiebieding voor regeling in de positieve richting met betrekking tot de aan de T&C SA onderworpen Technische Eenheid in kwestie, uitgedrukt in €/MWh.
- Opstartkosten: de kosten voor het opstarten van de aan de T&C SA onderworpen Technische Eenheid zoals bepaald in de T&C BSP mFRR, uitgedrukt in €.
- P_{max}: de maximale capaciteit van de aan de T&C SA onderworpen Technische Eenheid zoals bepaald in de T&C SA, uitgedrukt in MW.
- Factor “x”: gelijk aan 4, aangezien de betrokken aan de T&C SA onderworpen Technische Eenheid in 15 minuten kan opstarten.

Voor de Leveringspunten DP_{PG} is de opstartprijs inbegrepen in de biedprijs (expliciete bieding) en moet er geen activeringsprijs voor een opstart worden berekend.

5. Elia kan voor haar mFRR-activeringen rekening houden met:
- a. De impact van de activeringen op de veiligheid van het net, wat betekent dat Elia de mFRR-Energiebieding(en) niet-beschikbaar kan verklaren, zoals beschreven in de T&C BSP mFRR.
  - b. De noodzaak om een minimaal productieniveau te behouden op bepaalde Technische Eenheden die andere Balanceringsdiensten of spanningsregeling leveren, om te allen tijde de veiligheid en de betrouwbaarheid van het systeem te verzekeren.
6. Telkens als een beschikbare mFRR-Energiebieding niet wordt geactiveerd volgens §1-5, stuurt Elia binnen de drie weken een verslag naar de CREG met een beschrijving van de betrokken mFRR-Energiebiedingen en de verantwoording van de afwijking van de bovenstaande regels.

Artikel 13. Activering van bijkomende middelen in uitzonderlijke omstandigheden

1. Indien de geactiveerde volumes volgens Artikel 11 en Artikel 12 niet volstaan, kan Elia Eenheden met Technische Beperkingen activeren volgens artikel 7⁴ van de LFC BOA.

a. In het geval van de activering van een Eenheid met Technische Beperkingen die niet actief is, wordt de activeringsprijs, uitgedrukt in €/MWh, als volgt berekend:

$$\text{Activeringsprijs} = \text{biedprijs} + ([\text{opstartkosten} / \text{Pmax}] * x)$$

Waarbij:

- Biedprijs: de prijs van de Energiebieding voor regeling in de positieve richting via de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen, ingediend in het kader van de nominatieprocedure (met mogelijke intraday updates), zoals beschreven in de T&C SA, uitgedrukt in €/MWh.
- Opstartkosten: de kosten voor het opstarten van de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen zoals bepaald in de T&C SA, uitgedrukt in €.
- Pmax: het maximale vermogen van de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen zoals bepaald in de T&C SA, uitgedrukt in MW.
- Factor “x”: gelijk aan 1 voor Eenheden met Technische Beperkingen die het gevraagde vermogen niet binnen 15 minuten kunnen activeren.

b. Bovendien zullen de volgende regels van toepassing zijn:

- i. Elke annulering van een activering van een Eenheid met Technische Beperkingen die stillag voor het begin van de activeringsperiode zal aanleiding geven tot een vergoeding van de opstartkosten, onverminderd de onderstaande andere voorwaarden.
- ii. Er zullen geen opstartkosten worden toegepast wanneer een activering van een bieding wordt verlengd.
- iii. De opstartkosten worden niet toegepast als gepland is dat de betrokken Eenheid met Technische Beperkingen in werking is tijdens een van de kwartieren van de activering, het kwartier voor of na de activering volgens het laatste programma in het kader van de T&C SA.
- iv. Meer bepaald, in het geval van een Technische Eenheid met verscheidene productie-eenheden (zoals in de T&C SA gedefinieerd):

---

⁴Op de datum van inwerkingtreding van deze Balanceringsregels is dit uiteengezet in artikel 7 over “Measures to reduce the FRCE by requiring changes in the active power production or consumption of power generating modules and demand units in accordance with Article 152(16) of SOGL” van de LFC BOA die op 6 december 2019 goedgekeurde.

- De opstartkosten worden niet toegepast als gepland is dat ten minste een van de productie-eenheden van de Technische Eenheid in werking is tijdens een van de kwartieren van de activering, het kwartier voor of het kwartier na de activering volgens het laatste programma dat aangeduid is in het kader van de T&C SA.
- Indien verschillende opstartkosten mogelijk zijn voor een aan de T&C onderworpen Technische Eenheid afhankelijk van de configuratie van de gekozen Technische Eenheid of Eenheden, wordt de configuratie met de laagste verhouding opstartkosten/Pmax in rekening genomen.

TITEL 4 Impact van het gebruik van de balanceringsmiddelen op de onevenwichtstarieven

Artikel 14. Algemeen

1. De onevenwichtstarieven worden bepaald volgens de modaliteiten beschreven in de Balanceringsregels en het tariefvoorstel.
2. De Marginale Incrementele Prijs en de Marginale Decrementele Prijs worden gebruikt in de prijsvorming voor de compensatie van de onevenwichten zoals beschreven in het tariefvoorstel.

Artikel 15. Bepaling van de Systeemonbalans

1. De Systeemonbalans ("SI"), zoals bedoeld in het tariefvoorstel en in overeenstemming met ISH, wordt voor elk kwartier bepaald en is gelijk aan de gemiddelde waarde over het kwartier van de ogenblikkelijke SI_t , berekend als volgt:

$$SI_t = \Delta P_t + k\Delta f_t - (aFRR_{requested_t} + mFRR_{requested_t})$$

Waarbij:

- ΔP_t : het verschil tussen de gemeten en de geprogrammeerde grensoverschrijdende stromen, uitgedrukt in MW.
- $k\Delta f_t$: de frequentieregelfout, uitgedrukt in MW.
- $aFRR_{requested_t}$: zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP aFRR, uitgedrukt in MW.
- $mFRR_{requested_t}$: zoals gedefinieerd in artikel II.1 van de T&C BSP mFRR, uitgedrukt in MW.

2. ΔP_t :

ΔP_t is het verschil tussen de gemeten en de geprogrammeerde grensoverschrijdende stromen, uitgedrukt in MW.

$$\Delta P_t = P_{\text{measured},t} - P_{\text{scheduled},t}$$

Waarbij

- $P_{\text{measured},t}$: de som van de gemeten stromen op de interconnecties tussen Elia en de naburige TNB's. Een geëxporteerde stroom wordt als positief beschouwd, een geïmporteerde stroom als negatief. De waarde wordt uitgedrukt in MW.
- $P_{\text{scheduled},t}$: de som van de geprogrammeerde stromen op de interconnecties tussen Elia en de naburige TNB's. Deze term omvat niet de grensoverschrijdende stromen die voortvloeien uit het IN-Platform en uit het aFRR-Platform. Een geëxporteerde stroom wordt als positief beschouwd, een geïmporteerde stroom als negatief. De waarde wordt uitgedrukt in MW.

3. $k\Delta f_t$:

De frequentieregelfout is de schatting van de werkelijke hoeveelheid actief vermogen die in de LFC area wordt aangepast als reactie op de systeemfrequentie. Met andere woorden, dit komt overeen met de reactie die wordt verwacht van de FCR-leverende eenheden in het LFC-blok van Elia.

Artikel 16. Bepaling van de Marginale Incrementele Prijs

1. De Marginale Incrementele Prijs tijdens het kwartier j (MIP_j) komt overeen met het maximum van de respectieve prijzen van de verschillende balanceringsmiddelen voor regeling in de positieve richting, zoals beschreven in §2, gebruikt door Elia tijdens het kwartier j om het evenwicht van het LFC-blok te handhaven. Deze balanceringsmiddelen kunnen zijn:
  - a. Energie-import via Onbalansnetting
  - b. aFRR
    - i. De aFRR Satisfied Demand berekend door het aFRR-Platform in de positieve richting
    - ii. Wanneer losgekoppeld van het aFRR-Platform, de aFRR-Energiebiedingen in de positieve richting die beschikbaar zijn in het LFC-blok van Elia
  - c. mFRR:
    - i. Niet-gecontracteerde mFRR-Energiebiedingen in de positieve richting

- ii. Gecontracteerde mFRR-Energiebiedingen in de positieve richting uit “mFRR Standard” en “mFRR Flex”
  - iii. Overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR
2. De prijs voor de positieve regeling van elk van deze middelen wordt als volgt bepaald:
- a. De prijs van de regeling in de positieve richting voor de Onbalansnetting is gelijk aan de prijs voor de regeling in de positieve richting van aFRR, zoals beschreven in §2(b).
  - b. De prijs van aFRR voor de regeling in de positieve richting is gelijk aan:
    - i. Een gewogen gemiddelde van de prijzen voor regeling in de positieve richting, berekend als volgt:

$$\frac{\sum_{OC \text{ met } aFRR SD_{OC,j} > 0_{j=qh}} (df_{OC,j} * aFRR SD_{OC,j} * CBMP_{OC,pos,j} + (1 - df_{OC,j}) * aFRR SD_{OC,j} * VoAA_{pos,j})}{\sum_{OC \text{ met } aFRR SD_{OC,j} > 0_{j=qh}} (aFRR SD_{OC,j})}$$

Waarbij:

- Optimalisatiecyclus of “OC”: zoals gedefinieerd in Artikel 3.
  - $df_{OC,j}$: de richtingsfactor van de Optimalisatiecyclus OC gedurende het kwartier j. De richtingsfactor is gelijk aan 1 wanneer het aFRR-Platform minstens één aFRR-Energiebieding selecteert in de door Elia gevraagde richting en 0 in de andere gevallen.
  - $aFRR SD_{OC,j}$: de aFRR Satisfied Demand, zoals gedefinieerd in Artikel 3, van de Optimalisatiecyclus OC gedurende het betrokken kwartier j, uitgedrukt in MW.
  - $CBMP_{OC,pos,j}$: de CBMP, zoals gedefinieerd in Artikel 3, van de Optimalisatiecyclus OC gedurende het kwartier j, in de positieve richting, uitgedrukt in €/MWh.
  - $VoAA_{pos,j}$: de Waarde van vermeden activering, zoals gedefinieerd in Artikel 3, in de positieve richting van het betreffende kwartier j, uitgedrukt in €/MWh. De $VoAA_{pos}$ komt overeen met het eerste aFRR-Energiebieding in de LMOL dat beschikbaar is voor regulering in de positieve richting (in overeenstemming met Artikel 9).
- ii. Indien er gedurende dit kwartier geen aFRR Satisfied Demand in de positieve richting is, de $VoAA$ in de positieve richting van dat kwartier.

- iii. Indien Elia losgekoppeld is van het aFRR-Platform zoals beschreven in §11.5.c, een gewogen gemiddelde van de prijs voor regeling in de positieve richting, berekend als volgt:

$$\frac{\sum_{ts \text{ met } Global \ CT > 0_{j=qh}} (Global \ CT_{ts,j} * LMP_{ts,pos,j})}{\sum_{ts \text{ met } Global \ CT > 0_{j=qh}} (Global \ CT_{ts,j})}$$

Waarbij:

- Time Step of “ts”: zoals gedefinieerd in Artikel 3.
  - $Global \ CT_{ts,j}$: de globale regeldoelstelling (“*global control target*”), zoals beschreven in Artikel 11(5)(a), voor Time Step “ts” gedurende het kwartier j, uitgedrukt in MW.
  - $LMP_{ts,pos,j}$: de Lokale Marginale Prijs, zoals gedefinieerd in artikel 14 van de T&C BSP aFRR, voor Time Step “ts” gedurende het kwartier j, in de positieve richting, uitgedrukt in €/MWh.
- iv. Indien Elia losgekoppeld is van het aFRR-Platform zoals beschreven in §11.5.c, en dat de globale regeldoelstelling tijdens het kwartier nooit groter is dan 0MW, de VoAA in de positieve richting van het betreffende kwartier.
- v. Indien Elia gedurende een deel van het kwartier aangesloten is op het aFRR-Platform en gedurende het andere deel van het kwartier losgekoppeld is van het aFRR-Platform, het gewogen gemiddelde van de componenten gedefinieerd in 2(b)(i) en 2(b)(iii).
- c. De prijs van mFRR voor regeling in de positieve richting is gelijk aan de marginale prijs van de mFRR-Energiebiedingen die in de positieve richting worden geactiveerd, zoals gedefinieerd in de T&C BSP mFRR.

De prijs van de regeling in de positieve richting van de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR tussen TNB’s is de overeengekomen prijs van de uitgewisselde energie zoals gedefinieerd in de bilaterale contracten met de andere TNB’s.

3. Energiebiedingen die in het kader van redispatching worden geactiveerd, worden niet opgenomen in de berekening van de prijs voor de regeling in de positieve richting en hebben dus geen directe impact op de prijsvorming voor de compensatie van de kwartieronbalansen.
4. De activering van FCR heeft geen invloed op de Marginale Incrementele Prijs.

5. Wanneer Elia op verzoek van een naburige TNB mFRR-Energiebiedingen in de positieve richting activeert, wordt dat niet in rekening genomen voor de berekening van de Marginale Incrementele Prijs voor België.

Artikel 17. Bepaling van de Marginale Decrementele Prijs

1. De Marginale Decrementele Prijs tijdens het kwartier j (MDP_j) komt overeen met het minimum van de respectieve prijzen van de verschillende balanceringsmiddelen voor de regeling in de negatieve richting, zoals beschreven in §2, gebruikt door Elia tijdens het kwartier j om het evenwicht van het LFC-blok te handhaven. Deze balanceringsmiddelen kunnen zijn:
  - a. Energie-export via Onbalansnetting
  - b. aFRR
    - i. De aFRR Satisfied Demand berekend door het aFRR-Platform in de negatieve richting
    - ii. Wanneer losgekoppeld van het aFRR-Platform, de aFRR-Energiebiedingen in de negatieve richting die beschikbaar zijn in het LFC-blok van Elia
  - c. mFRR:
    - i. Niet-gecontracteerde mFRR-Energiebiedingen in de negatieve richting
    - ii. Overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR
2. De prijs voor regeling in de negatieve richting van elk van deze middelen wordt als volgt bepaald:
  - a. De prijs voor de regeling in de negatieve richting voor de Onbalansnetting is gelijk aan de prijs voor regeling in de negatieve richting van aFRR zoals beschreven in §2(b).
  - b. De prijs van aFRR voor regeling in de negatieve richting is gelijk aan:
    - i. Een gewogen gemiddelde van de prijzen voor regeling in de negatieve richting, berekend als volgt:

$$\frac{\sum_{OC \text{ met } aFRR SD_{OC,j} < 0} (df_{OC,j} * aFRR SD_{OC,j} * CBMP_{OC,neg,j} + (1 - df_{OC,j}) * aFRR SD_{OC,j} * VoAA_{neg,j})}{\sum_{OC \text{ met } aFRR SD_{OC,j} < 0} (aFRR SD_{OC,j})}$$

Waarbij:

- Optimalisatiecyclus of "OC": zoals gedefinieerd in Artikel 3.
- $df_{OC,j}$: de richtingsfactor van de Optimalisatiecyclus OC gedurende het kwartier j . De richtingsfactor is gelijk aan 1 wanneer het aFRR-

Platform minstens één aFRR-Energiebieding selecteert in de door Elia gevraagde richting en 0 in de andere gevallen.

- $aFRR SD_{OC,j}$: de aFRR Satisfied Demand, zoals gedefinieerd in Artikel 3, van de Optimalisatiecyclus OC gedurende het kwartier j, uitgedrukt in MW.
  - $CBMP_{OC,neg,j}$: de CBMP, zoals gedefinieerd in Artikel 3, van de Optimalisatiecyclus OC gedurende het betrokken kwartier j, in de negatieve richting, uitgedrukt in €/MWh.
  - $VoAA_{neg,j}$: de Waarde van vermeden activering, zoals gedefinieerd in Artikel 3, in de negatieve richting, van het betreffende kwartier j, uitgedrukt in €/MWh. De $VoAA_{neg}$ komt overeen met het eerste aFRR-Energiebieding in de LMOL dat beschikbaar is voor regulering in de negatieve richting (in overeenstemming met Artikel 9)
- ii. Indien er gedurende dit kwartier geen aFRR Satisfied Demand in de negatieve richting is, de $VoAA$ in de negatieve richting van dat kwartier.
- iii. Indien Elia losgekoppeld is van het aFRR-Platform zoals beschreven in §11.5.c, een gewogen gemiddelde van de prijs voor regeling in de negatieve richting, berekend als volgt:

$$\frac{\sum_{ts \text{ met } Global CT < 0_{j=qh}} (Global CT_{ts,j} * LMP_{ts,neg,j})}{\sum_{ts \text{ met } Global CT < 0_{j=qh}} (Global CT_{ts,j})}$$

Waarbij:

- Time Step of “ts”: zoals gedefinieerd in Artikel 3.
  - $Global CT_{ts,j}$: de globale regeldoelstelling (*global control target*), zoals beschreven in Artikel 11(5)(a), voor Time Step “ts” gedurende het kwartier j, uitgedrukt in MW.
  - $LMP_{ts,neg,j}$: de Lokale Marginale Prijs, zoals gedefinieerd in artikel 14 van de T&C BSP aFRR, voor Time Step “ts” gedurende het kwartier j, in de negatieve richting, uitgedrukt in €/MWh.
- iv. Indien Elia losgekoppeld is van het aFRR-Platform zoals beschreven in §11.5.c, en dat de globale regeldoelstelling tijdens het kwartier nooit kleiner is dan 0MW, de $VoAA$ in de negatieve richting van het betreffende kwartier.

- v. Indien Elia gedurende een deel van het kwartier aangesloten is op het aFRR-Platform en gedurende het andere deel van het kwartier losgekoppeld is van het aFRR-Platform, het gewogen gemiddelde van de componenten gedefinieerd in 2(b)(i) en 2(b)(iii).
    - c. De prijs van mFRR voor de regeling in de negatieve richting is gelijk aan de marginale prijs van de mFRR-Energiebiedingen die in de negatieve richting worden geactiveerd, zoals gedefinieerd in de T&C BSP mFRR.

De prijs voor de regeling in de negatieve richting van de overeenkomsten inzake het uitwisselen van mFRR is de overeengekomen prijs van de uitgewisselde energie, zoals gedefinieerd in de bilaterale contracten met de andere TNB's.
3. Energiebiedingen die in het kader van redispatching worden geactiveerd, worden niet opgenomen in de berekening van de prijs voor de regeling in de negatieve richting en hebben dus geen directe impact op de vorming van de prijs voor de compensatie van de kwartieronbalansen.
4. De activering van FCR heeft geen invloed op de Marginale Decrementele Prijs.
5. Wanneer Elia op verzoek van een naburige TNB mFRR-Energiebiedingen in de negatieve richting activeert, wordt dat niet in aanmerking genomen voor de berekening van de Marginale Decrementele Prijs voor België.

Artikel 18. Regels voor de aangeboden prijs voor Energiebiedingen

1. De T&C BSP aFRR definieert de regels voor de prijs voor aFRR-Energiebiedingen.
2. De T&C BSP mFRR kunnen een maximale prijs opleggen voor de mFRR-Energiebiedingen voor activering in de positieve richting en/of een minimale prijs voor de Energiebiedingen voor activering in de negatieve richting.
3. Telkens als de prijs van een mFRR-Energiebieding voor activatie in de positieve (respectievelijk negatieve) richting gelijk is aan 100% van de maximumprijs (respectievelijk gelijk is aan 100% van de minimumprijs), stuurt Elia binnen de drie weken een verslag naar de CREG met vermelding van het volume en de prijs van de mFRR-Energiebiedingen voor activatie met betrekking tot een tijdsinterval dat ten minste de periode beslaat van 12 uur vóór het (eerste) kwartier van de dag waarop de maximumprijs wordt bereikt (respectievelijk de minimumprijs wordt aangeboden) tot 12 uur na het (laatste) kwartier waarop de maximumprijs wordt bereikt (respectievelijk de minimumprijs wordt aangeboden). In dit verslag worden ook de omstandigheden geanalyseerd die de markt ertoe hebben gebracht dergelijke prijzen voor te stellen.
4. Na de verzending van een dergelijk verslag naar de CREG kan Elia een nieuw voorstel van de T&C BSP mFRR voorleggen waarin een aanpassing van de maximum- of minimumprijs van de mFRR-Energiebiedingen is opgenomen.

TITEL 5   Publicatie van informatie

Artikel 19.   Publicatie op het platform van ENTSO-E

1. Elia zal de informatie publiceren op het Transparantieplatform van ENTSO-E, overeenkomstig artikel 17 van de Transparantieverordening, artikel 12 van EBGL, de IN IF en de aFRR IF⁷.

Artikel 20.   Publicatie op de website van Elia

1. Elia zal op haar website informatie publiceren over de Systeemonevenwicht, de Onbalansprijs, de balanceringscapaciteit en de balanceringsenergie. Deze publicaties zijn complementair met de informatie gepubliceerd op het Transparantieplatform van ENTSO-E zoals beschreven in Artikel 19, met de volgende bijkomende specificaties:

- De publicatie van de Energiebiedingen voor aFRR en mFRR, per kwartier en per richting, zowel geaggregeerd als individueel, vanaf dag D-1, met uurlijkse updates in de loop van dag D.
- Elia publiceert informatie over alle aangeboden, individuele capaciteitsbiedingen van de door Elia gecontracteerde BSPs, per richting en per CCTU, en niet alleen over de volledig of gedeeltelijk aangekochte capaciteitsbiedingen.

De gegevens, zoals beschreven in TITEL 4, over elk van de onderdelen van de compensatie van de kwartuurneevenwichten worden ter beschikking gesteld van de markt:

- 15 minuten na het betreffende kwartier op niet-gevalideerde wijze
- de eerste werkdag die volgt op de 15de kalenderdag volgende op de maand van het betreffende kwartier op gevalideerde wijze

Die kwartuurgegevens worden ook gebruikt bij de vorming van de prijzen voor de compensatie van de onevenwichten zoals beschreven in het tariefvoorstel.

2. Elia zal op haar website informatie publiceren over de aan te kopen balanceringscapaciteit volgens de LFC Means.
3. Aanvullend op paragrafen 1 en 2 zal Elia de volgende informatie op haar website publiceren:
  - a. De volumes balanceringsenergie die geactiveerd zijn in het LFC-blok van Elia per type reserve, op kwartuurbasis
  - b. De volumes balanceringsenergie die geactiveerd zijn voor het LFC-blok van Elia per type reserve, op kwartuurbasis

---

⁷ Een gedetailleerde beschrijving van de gepubliceerde gegevens, bekend als de "DDD" (Detailed Data Description), werd openbaar geraadpleegd en zal op de volgende website worden gepubliceerd zodra deze door ACER is goedgekeurd: <https://www.entsoe.eu/data/transparency-platform/mop/>

- c. De marginale prijzen van de in het LFC-blok van Elia aangeboden balanceringsenergie per reservetype⁸.
- d. Informatie per minuut, cumulatief binnen het betrokken kwartier gepubliceerd en indien technisch mogelijk met een maximale vertraging van 2 minuten, over:
  - i. De volume- en prijscomponenten van de compensatie van de kwartuurnevenwichten per type reserves;
  - ii. De alfa-factor
  - iii. De resulterende Onbalansprijs;
  - iv. De Systeemonbalans;
  - v. De ACE.

De publicaties per minuut zijn niet-gevalideerde waarden.

TITEL 6   Rapportering en monitoring

Artikel 21.   Capaciteitsbiedingen

1. Het monitoringverslag van de dagelijkse veiling omvat, in een tabelformaat:
  - a. De gecontracteerde volumes via de dagelijkse regionale veiling, per BSP voor FCR.
  - b. De gecontracteerde volumes via de dagelijkse lokale veiling, per BSP en per Reservetype voor aFRR en mFRR.
  - c. De gemiddelde prijs gecontracteerd via de dagelijkse lokale veiling per BSP en per Reservetype voor aFRR en mFRR per CCTU.
  - d. De marginale prijs gecontracteerd via de dagelijkse regionale veiling per BSP voor FCR.
2. Elia zal ook dagelijks de gedetailleerde gegevens over de biedingen voor FCR, aFRR en mFRR aan de CREG bezorgen, overeenkomstig de betreffende aankoopperiode.
3. Deze informatie, geaggregeerde per maand, wordt opgenomen in het maandelijks monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 22.   Secundaire markt

1. De monitoring van de secundaire markt voor balanceringscapaciteit heeft specifiek betrekking op de follow-up van de overdracht van verplichtingen tussen BSP's. Deze wordt opgenomen in het statistische verslag:

---

⁸ De CBMP kan hoger zijn dan de gepubliceerde prijs, aangezien deze laatste enkel rekening houdt met de aFRR-energiebiedingen die in het LFC-blok van Elia worden aangeboden. aFRR-energiebiedingen van andere LFC-blokken worden gepubliceerd op het ENTSO-E Transparantieplatform.

- a. Aantal kwartieren met overdracht van verplichtingen per paar van BSP's en per Reservetype.
  - b. Volume van de overgedragen verplichtingen per paar van BSP's en per Reservetype.
2. Elia zal bovendien het volume van de overgedragen verplichtingen op de secundaire markt per paar van BSP's en per Reservetype per kwartier aan de CREG melden.
  3. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 23. Energiebiedingen in het LFC-blok van Elia

1. De onderstaande elementen zijn het voorwerp van indicatoren en monitoring:
  - a. De beschikbaarheid van aFRR en mFRR
    - i. De algemene beschikbaarheid van de balanceringsreserves per Reservetype en de mate waarin de door Elia gereserveerde volumes werkelijk beschikbaar waren.
    - ii. De monitoring gebeurt door middel van een tabel en een grafiek die de minimale, maximale en gemiddelde maandelijkse beschikbaarheid tonen van het vermogen voor regeling in de positieve en negatieve richting, per type reserve, voor de voorbije 12 maanden.
  - b. De biedprijs voor aFRR en mFRR
    - i. De evolutie van de biedprijzen voor energie per Reservetype.
    - ii. De monitoring gebeurt door middel van tabellen en grafieken die de maximale, minimale en gemiddelde maandelijkse prijzen van de Energiebiedingen tonen, voor elk Reservetype, voor de voorbije 12 maanden.
  - c. Biedconcentratie voor aFRR en mFRR
    - i. Het aangeboden regelvermogen door de verschillende BSP's in het LFC-blok van Elia.
    - ii. De monitoring gebeurt op basis van een tabel van de aangeboden volumes (in absolute en relatieve termen) per BSP over de voorbije 12 maanden, voor alle reserves samen. De evolutie voor deze 12 maanden van de aangeboden relatieve volumes wordt voor elke BSP visueel weergegeven in een grafiek.
2. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 24. IN-Platform en aFRR-Platform

1. De onderstaande elementen met betrekking tot het gebruik van het IN-Platform zijn het voorwerp van indicatoren en monitoring:
  - a. Monitoring van de verrekeningsprijzen van de energie-uitwisselingen door het IN-Platform: dit gebeurt door middel van een tabel en een grafiek die voor de voorbije 12 maanden de maximale, de minimale en de gemiddelde maandelijkse verrekeningsprijzen van de Onbalansnetting uitwisselingen tonen.
  - b. De kwartiergegevens met betrekking tot de uitgewisselde volumes en de prijzen van de uitwisselingen worden eveneens aan de CREG bezorgd in het kader van de maandelijkse verzending van de bovengenoemde kwartiergegevens.
2. De onderstaande elementen met betrekking tot het gebruik van het aFRR-Platform zijn het voorwerp van indicatoren en monitoring:
  - a. Monitoring van de CBMP waarop energie-uitwisselingen door het aFRR-Platform worden verrekend: dit gebeurt door middel van een tabel en een grafiek die voor de voorbije 12 maanden de maximale, de minimale en de gemiddelde maandelijkse CBMP in de positieve en negatieve richting.
3. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 25. Volumes balanceringsenergie geactiveerd voor het LFC-blok van Elia

1. De monitoring van de volumes balanceringsenergie die geactiveerd zijn voor het LFC-blok van Elia is bedoeld om de werking van het balanceringsmechanisme te controleren.
2. De onderstaande elementen zijn het voorwerp van indicatoren en monitoring:
  - a. Volumes balanceringsenergie geactiveerd voor het LFC-blok van Elia
    - i. De evolutie van de geactiveerde mFRR volumes.
    - ii. De evolutie van de aFRR Satisfied Demand en van de via het IN-Platform geïmporteerde volumes
    - iii. De evolutie van de mFRR activaties, van de aFRR Satisfied Demand en van de via het IN-Platform geïmporteerde volumes wordt over de voorbije 12 maanden gemonitord, gebruik makend van een tabel en een grafiek met een maandelijkse granulariteit.
  - b. De Systeemonbalans

De evolutie van de Systeemonbalans wordt gemonitord door middel van een grafiek die voor de voorbije 12 maanden voor elke maand het gemiddelde kwartiervermogen toont dat overeenstemt met dit Systeemonbalans.

3. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijks monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 26. Onbalansprijzen

1. De componenten van de Onbalansprijs maken deel uit van de monitoring van de werking van het balanceringsmechanisme in zijn geheel.
2. De onderstaande componenten zijn het voorwerp van monitoring aan de hand van de volgende indicatoren:

- a. Onbalansprijzen

Deze follow-up gebeurt in de vorm van:

- een grafiek van de distributie van de prijzen voor de compensatie van de negatieve kwartieronevenwichten tussen 1 januari en het einde van de betreffende maand;
- een grafiek van de distributie van de prijzen voor de compensatie van de positieve kwartieronevenwichten tussen 1 januari en het einde van de betreffende maand;
- een grafiek en een tabel die voor de voorbije 12 maanden de gemiddelde, minimale en maximale prijzen tonen voor de compensatie van de negatieve kwartieronevenwichten;
- een grafiek en een tabel die voor de voorbije 12 maanden de gemiddelde, minimale en maximale prijzen tonen voor de compensatie van de positieve kwartieronevenwichten.

- b. Het verband tussen de Onbalansprijzen en de prijs van de elektriciteitsmarkt en de evolutie van de tariefcomponent α

Deze monitoring gebeurt over de voorbije 12 maanden via:

- i. de verhouding tussen de gemiddelde Onbalansprijs en de gemiddelde referentiemarktprijs;
- ii. de tariefcomponent α .

3. Deze informatie wordt opgenomen in het maandelijks monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 27. Financiële monitoring van het balanceringsmechanisme

1. De rapportering aan de CREG van de kosten en inkomsten van het balanceringsmechanisme gebeurt in het kader van de financiële verslagen die aan de CREG worden meegedeeld conform de toepasselijke bepalingen, die echter buiten het toepassingsgebied van de Balanceringsregels vallen.

2. Deze informatie wordt opgenomen in een monitoringverslag van Elia aan de CREG.

Artikel 28. Monitoring van het gebruik van het mechanisme door de BRP's

1. Dit type monitoring is bedoeld om toezicht te houden op het gedrag van de BRP's en hun gebruik van het balanceringsmechanisme.
2. In de context van deze monitoring, bezorgt Elia de CREG een driemaandelijks rapport met de informatie vermeld in §3 tot §6.
3. Het gedrag van elke BRP en een vergelijking van het gedrag van BRP's worden visueel weergegeven op basis van:
  - een grafiek met voor elke BRP hun maandelijkse onevenwichtsfactuur
  - een grafiek met voor elke BRP hun maandelijkse gemiddelde absolute onevenwicht
  - een grafiek met voor elke BRP hun maandelijkse mediane onevenwicht
  - een grafiek met voor elke BRP maandelijkse 5de percentiel van de grootste positieve en de grootste negatieve onevenwicht
4. Van elk van deze grafieken worden twee versies gepresenteerd: een versie met absolute waarden en een versie waarin de gegevens worden weergegeven in verhouding tot de omvang van de portefeuille van de BRP⁹.
5. Een visualisatie van het dagelijkse aandeel van de maandelijkse onevenwichtsfactuur van de BRP's. Deze wordt individueel weergegeven voor de vijf BRP's met de hoogste maandelijkse onevenwichtsfactuur en geaggregeerd voor alle andere BRP's.
6. Een beschrijving, inclusief informatie over de waargenomen Systeemonbalans en het onevenwichtstarief, van de dagen in het betreffende kwartaal waarvoor de totale bruto onevenwichtsinkomsten meer dan 1 miljoen euro bedragen.
7. De grafieken in §3 en §4 worden opgesteld op basis van de kwartieronevenwichten van elke BRP, van het onbalanstarief van de betrokken kwartier en van de omvang van de portefeuille van de BRP. Deze laatste voorstelling maakt een vergelijking mogelijk van het gedrag van verschillende BRP's, ongeacht hun grootte.
8. De informatie in §3 wordt opgenomen in het driemaandelijkse monitoringverslag van Elia aan de CREG. Om de evolutie van het gedrag van de BRP in de tijd te kunnen volgen, bevat het kwartaalverslag de in §3 en §4 aangegeven informatie voor elk van de drie maanden van het kwartaal.

---

⁹ De omvang van de portefeuille van de BRP zoals beschreven in artikel 24 van het BRP-Contract

TITEL 7 Slotbepalingen

Artikel 29. Taal

De referentietaal voor deze Balanceringsregels is het Nederlands. Deze Balanceringsregels worden ter informatie ook in het Frans en het Engels gepubliceerd. Om misverstanden uit te sluiten in het geval van discussie over de interpretatie heeft de Nederlandstalige versie voorrang op de Franstalige en de Engelstalige versie.